

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredno ob nedeljah in praznikih. — Inzerati do 30 petih dinov. — do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petkrat. — Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROČNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Sodelovanje Poljske in Jugoslavije

Zunanji minister Zaleski o poglobitvi medsebojnih odnosov Poljske in Jugoslavije

Varšava, 18. decembra. AA. Na seji senatnega odbora za zunanje zadeve je zunanji minister Zaleski podal ekspozice o zunanjih politikah. V tem poročilu je g. Zaleski opozoril na to, da je bila stalna akcija za čim tesnejše zblizanje med Poljsko in Jugoslavijo zaokrožena z nedavnim obiskom jugoslovenskega ministra dr. Marinkoviča. Ta obisk odpira novo dobo v razvoju političnih, gospodarskih in kulturnih stikov med obema državama. Ta obisk bo ojačal sodelovanje Poljske in Jugoslavije tudi na mednarodnem področju v vseh vprašanih, ki so skupna obema narodoma. Sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo je na tem področju že rodilo nekaj sadov, zlasti v srednji in vzhodni Evropi. Ta akcija se je nanašala na ukrepe, ki naj olajšajo sedanjo kmetijsko krizo. Neposredno gospodarsko sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo pa gre za tem, da se poveča izmenjava dobrin in razširi medsebojna trgovina. Največje težave ima ta trgovina v prometu. Poljska in jugoslovenska vlada bo

sta skušali določiti neposredne carinske tarife za trgovsko blago. Ta tarifa bo v kratkem gotova.

Na kulturnem področju je bil nedavno podpisan sporazum o znanstvenih in umetniških stikih. Ta sporazum bo omogočil izmenjavo in sodelovanje med profesorji obeh držav. To kulturno sodelovanje bo na vsak način ustvarilo sistematično podlago za delo v bodočnosti.

Varšava, 18. decembra. AA. V zunanjem odboru senata je zunanji minister g. Zaleski poročal o odnosih in sodelovanju med Poljsko in svobodnim mestom Gdansk. Zaleski je ugotovil, da pomeni Poljska za svobodno mesto Gdansk bazo njegovega blagostanja in njegove gospodarske eksistence.

Varšava, 18. decembra. AA. Na včerajšnji seji parlamentarnega finančnega odbora je finančni minister Jan Pilsudski podal poročilo o položaju poljske Narodne banke. V tem poročilu je finančni minister ugotovil,

da se je položaj Narodne banke od oktobra zboljšal in da je zlato kritje novčanic naraslo. Nato je Jan Pilsudski demantiral vesti, da namerava poljska vlada po primeru drugih evropskih držav omejiti promet z devizami. Sedanji gospodarski in finančni položaj Poljske je tak, da more poljska vlada ostati pri dosedanjih popolni svobodi devizne trgovine. Nasprotno vesti so brez podlage in izhajajo iz krogov, ki jim sedanji položaj ni pogoden.

Bukarešta, 18. dec. »Lupta« poroča, da bo zunanji minister Ghica meseca januarja odpotoval v Varšavo, kjer se sedaj vršijo pogajanja o zaključitvi pakta glede nenačrtovane Poljske in Rusije. List meni, da je sedanji položaj na Daljnem vzhodu zelo olajšal stališče Rumunije do Rusije. V teh okoliščinah se more domnevati, da se bodo med obema državama pričela pogajanja glede tesnejših odnosov.

Jeseniška deputacija pri banu

Po posredovanju bana dr. Marušiča se je položaj toliko zboljšal, da se najhujšega ni bati

Ljubljana, 18. decembra.

Kakor poročamo na drugem mestu, se je davi zglasila pri banu deputacija občinskih tajnikov in županov z Jesenice, Gorj, s Koroške Bele, Dovjega in Breznice, da mu razložijo težak položaj ondotnega prebivalstva. Deputacija, ki jo je vodil jeseniški župan mag. phar. Jože Zabar, se je mudila pri banu skoraj celo uro in je dosegla prav tolažljive uspehe.

Samoobsebi umevno je zastopnike ogroženega prebivalstva sprejel ban z vsem razumevanjem in se pokazal v vseh vprašanih popolnoma poučenega. Razen tega je pa ban g. dr. Drago Marušič sporočil deputaciji tudi že uspehe, ki so jih imele njegove intervencije na višjih mestih, prav tako kakor tudi pri prizadetih KID. Po banovi inicijativi in njegovem nalogu bo vse delavstvo na Jesenicah kategorizirano po njih premoženjskem stanju. V najvišjo kategorijo pridejo najboljši plačani delavci, a tudi taki, ki imajo omogočeno eksistenco tudi s pomočjo svojega sorodstva, da

imajo doma premoženje, kmetijo ali pa količnik, kar jim pomaga prebiti zimo vsaj v najskromnejših zahtevah. Z največjim zadoščenjem je pa deputacija sprejela banovo zagotovilo, da bo storil prav vse, da se delavstvu omogoči znosne razmere z državo, banovinsko, družbino in javno pomočjo.

Če bi le prišlo do grozeče katastrofe, je tako jeseniško delavstvo in z njim tudi vse prebivalstvo zagotovljeno, da nesreča ne bo tako težka in usodna, kakor se je napovedovala. Vsi vladni faktorji kakor tudi prizadeto delavstvo in delodajalca garantirajo, da bo kriza potekla mirno, obenem bodo pa upoštevale tudi vse točke banu izročene resolucije, lokalnih faktorjev in sosednih občin.

Razen teh tolažljivih vesti se pa nadamo še večjega omiljenja položaja, zlasti naj se pa KID v zadnjem trenutku odloči, da pozna delavstvo tudi v slabih časih in mu izdatno pripomore prebiti to krizo do boljših časov.

Krvavi izgredi v Voitsbergu

Zaplemba ročnih granat v mestni hiši — Spopad med orožniki in socialnimi demokrati — Dve osebi ubiti, več hudo ranjenih

Gradec, 18. dec. V zapadnem štajerskem premoženem revirju in sicer v mestu Voitsbergu je prišlo v sredo zvečer do velikih krvavih spopadov med udeleženci socialno-demokratskega zborovanja in orožniki. Orožništvo je na ovadbo preiskovalne klet mestne hiše, kjer je našlo skladišče ročnih granat in jih zaplenilo. Ker se je istočasno vršilo socialno-demokratsko zborovanje, ki se ga je udeležilo okoli 600 oseb, je množica izvedela o tej zaplembi. Približno 100 oseb je odšlo na mestni trg in pričelo demonstrirati proti orožnikom. Orožništvo je najprej odposlalo močnejšo patruljo. Ko je prišla na mestni trg, je množica že narasla na 300 oseb, ki je sprejela orožnike z vzkliki »fujs«. Povod za nasilstva je dala aretacija delavca, ki je imel poleg mestne hiše svoje delo in ki bi bil moral izpovedati glede vrste skladišča ročnih granat. Pri tem je množica

skušala napasti orožnika Moitzija, na katerega je neka oseba navadila z nožem ter mu skušala odvzeti puško. V tej borbi je orožniku spodrsnilo delavec mu je odvzel puško ter oddal nanj strel, ki ga je zadela v desno bedro. Takoj nato je padlo iz množice več strelcev. Orožništvo je bilo prisiljeno rabiti proti demonstrantom orožje. Po salvi, ki jo je oddalo orožništvo, se je množica razpršila. Na mestnem trgu sta ostala dva mrtva, moški in ženska. Oba sta dobila strele v glavo. Precejšnje število oseb je bilo hudo ranjenih prenehanjih v bolnico. Po tem spopadu je zopet nastal mir ter so se ceste izpraznile. V teku včerajšnjega dne so izvršili pri raznih socialnih demokratihi hišne preiskave, pri katerih je bilo zaplenjenih več pištol, ena karabinka, amonitne patrone in drugi predmeti.

Nova bolgarska politika

Sofija, 18. decembra. AA. Bolgarska

agencija poroča: Predsednik sobranja Malinov je dal poročevalcu »Zore« izjavo. V tej izjavi opozarja predsednik sobranja na pomen sestanka predsednika bolgarske vlade Mušanova s turškimi državniki v Angori. Ta sestanek je poglobil prijateljske zveze med bolgarskim in turškim narodom in okreplil mir. Malinov je pristavil, da ni izključeno, da bo predsednik bolgarske vlade Mušanov sedaj obiskal tudi druge balkanske prestolnice. S tem bo nadaljeval dotedanje bolgarsko politiko in bo skušal rešiti bolgarsko iz sedanje osamljenosti. To bi pomenilo, da Bolgarska vzpostavi prijateljske stike z vsemi svojimi sosedmi.

Priprave za razorožitveno konferenco

Berlin, 18. dec. AA. Vlada je imenovala te dni osebnosti, ki bodo zastopale Nemčijo na svetovni razorožitveni konferenci. Uradna lista nemške delegacije sicer še ni bila objavljena, vendar pravijo dobro obveščeni krogi, da jo bo vodil kancelar Brüning, spremljala pa ga bosta vojni minister Gröner in državni tajnik v. Bülow. Bülow bo prisostvoval otvoritveni seji ter prvim debatam konference. Stalni nemški delegaciji, ki bo prisostvovala konferenci vse čas zasedanja, bo predsedoval Rudolf Nadolny, nemški poslanik v Angori, pripadali pa ji bodo nemški poslanik v Oslu v. Weissacker, bivši poslanik v Bukarešti v. Mutius, minister Guppert ter kot glavni tajnik šef oddelka za razorožitveno ministrstva za zunanje zadeve Frohwein. Delegaciji bo dodeljena cela vrsta strokovnjakov vojnega, zunanega in gospodarskega ministrstva.

Nove angleške carine

London, 18. dec. AA. Trgovinsko ministrstvo je sredi objavilo tretjo listo novih uvoznih carin. Od prihodnje sobote dalje se bo pobirala 50% carina od vrednosti na steklene stvari za umetno razsvetljavo, fotografske aparate in plošče, brezžične aparate in njihove dele, žice za električne vode, manufakturno blago iz bombaža, vrvi, oblačila razen spodnjega perila, ves material za izdelavo nogavic, citronovo in vinsko kiselino, vinski kamen, aluminijev sulfat, galico, sočo, amonjak itd.

Stavka železničarjev v Indiji

Bombay, 18. decembra. AA. Včeraj je začelo stavkat 3500 železničarjev. Stavka je izbruhnila kot protest proti znižanju delovnega časa in odpustu 900 uslužbencev. Uprava železnice utemeljuje te svoje ukrepe s tem, da so v zadnjem času posli zastali, da promet nazaduje in da zato ni več zadostnih dohodkov.

Boj s tigrom v letalu

Berlin, 18. dec. Po neki londonski vesti je prišlo v letalu na poletu preko Rokavskega preliva do razburljivega prizora med tigrom, ki so ga transportirali v Anglijo, in njegovim krotilecem. Tiger ki je bil namenjen v cirkus v Olympia hallu, je že pri startu letala kazal znake razburjenosti. Med poletom ga je hotel krotilec pomiriti, tiger pa je vdril v kabino letala in šele po težkem naporu se ga je posrečilo spraviti zopet nazaj v kletko. Krotilec je v borbi z njim dobil nevarne poškodbe.

Pred zaključitvijo baselskih pogajanj

Reparacijska konferenca se bo sestala najbrž 15. januarja v Bruslju, da uredi nanovo nemška plačila

Basel, 18. decembra. AA. Dela posvetovalnega odbora se približujejo zaključitvi. Strokovnjaki menijo, da bo odbor končal svoje delo najpozneje do torka. Nova seja po božiču najbrž ne bo več potrebna, ker upa odbor, da se bodo prizadete države mogle izjaviti do tega časa o njegovem poročilu. Odbor je izvolil tri pododbove. V enem bo Francijo zastopal med drugim La Cour Gayet, ravnatelj Francoske banke. Ta odbor je proučil vprašanja nemških dolgov in dobroimetja Nemčije v inozemstvu. Druga podkomisija je razpravljala o položaju nemških železnic, tretja komisija pa je proučila položaj nemškega proračuna. Prva komisija je končala svoja dela v torek zvečer in je predložila svoje poročilo odboru včeraj.

Po poročilu Wigginovskega odbora so cenili dobroimetje nemške države v inozemstvu na 8500 milijonov mark. Strokovnjaki v Baslu so sedaj mnenja, da bo ta vsota veliko večja. Nemška delegacija je cenila obresti, ki jih mora plačati Nemčija na dolgovih, na 1800 milijonov mark na leto. Strokovnjaki so pa mnenja, da bo Nemčija v par letih mogla plačati del brezpopojnih reparacij, naj se zgodi kar koli.

Odbor strokovnjakov bo izdelal predlog za izvedbo Youngovega načrta prihodnji mesec. Vest, da bo odbor izrekel mnenje, da Nemčija prihodnje dve leti ne bo mogla plačati pogojni delež reparacij 1300 milijonov mark, smatrajo v Baslu splošno za zelo verjetno. Prihodnja reparacijska

konferenca se bo vršila najbrž 15. januarja v Bruslju, vendar pa menijo oficijelni krogi, da bi bila ta pogajanja brezpomembna toliko časa, dokler se ne bi rešilo vprašanje Hooverovega moratorija, o katerem bo razpravljali ameriški kongres.

Basel, 18. decembra. AA. Pododbor za nemške dolgeve in nemška imetja v inozemstvu pri posvetovalnem odboru mednarodne reparacijske banke je podal včeraj svoje poročilo. Mislilo, da bodo strokovnjaki sprejeli naziranje, da znesek teh imetij sedaj znatno prekaša cenitev, ki jo je dal Wigginov odbor avgusta meseca ter da bo iz presežka nemškega izvoza tudi v sedanji višini v teku prihodnjih let mogoče izplačati obresti za državne dolgeve ter brezpopojne tranše reparacijskih dolgov.

Pariz, 18. decembra. Angleška vlada je v not, ki jo je pariški poslanik izročil zunanjemu ministrstvu, obrazložila svoje stališče v vprašanju reparacij in kratkoročnih dolgov. Kakor se javlja iz zunanjega ministrstva, je nota sestavljena v zelo prijateljskem duhu ter izraža upanje, da bosta obe vladi dosegli sporazum.

Washington, 18. dec. Finančna komisija reprezentančne zbornice je odobrila ratifikacijo Hooverovega predloga s pristavitvijo, da je vsako črtanje ali znižanje inozemskih dolgov Ameriki v nasprotju s politiko kongresa. Debata o Hooverovem predlogu se bo pričela v reprezentančni zbornici danes, glasovanja o njem pa ni pričakovati pred soboto.

Demonstracije v Budimpešti

Budimpešta, 18. dec. Velike množice ljudstva so hotele danes ob dunavski obali demonstrirati proti vladi, ki noče dati sredstev za podporo nezaposlenim delavcem. Protestno zborovanje je bilo preprečeno. Veliki oddelki policije na konjih so množico razgnali. Okrog 100 ljudi so aretirali.

Amerika opušča zlati standard

Pariz, 18. decembra. »Echo de Paris« objavlja danes vest svojega posebnega poročevalca v New Yorku, da namerava ameriška vlada ukiniti zlati standard. S proučevanjem tega vprašanja se bavijo sedaj vodilne osebnosti ameriškega finančnega sveta. Vzrok za to je baje zadnja hausa na žitni borzi v Chicagu. V pariških finančnih krogih izjavljajo k tej vesti, da je Hoover francoskemu ministrskemu predsedniku Lavalu ob priliki njegovega bivanja v Ameriki sporočil trden sklep, da bo Amerika brezpopojno obdržala zlato valuto. Vest »Echo de Paris« se mora zaradi tega sprejeti z veliko previdnostjo.

Izgredi v Berlinu

Berlin, 18. dec. AA. V minuli noči so streljali komunisti in nacionalni socialisti na Baletplatzu ravno v trenutku, ko je privozil po trgu tramvajski voz. Voz je zadelo pet krogel, od teh je ena zadela ovrtnik kondukterja, ki pa ni bil ranjen. Policija je prišla 17 izgreznikov.

Veliki viharji na Kaspiškem morju

Moskva, 18. decembra g. Na Kaspiškem morju divjajo že teden dni veliki snežni viharji. Temperatura znaša 25 do 30 stopinj pod ničlo. Viharji so povzročili več parniških katastrof. Poročila iz Astrahana pravijo, da je izgubljenih šest velikih ribiških ladij in da je 100 mornarjev utonilo. Nadalje pogrešajo pet velikih transportnih ladij. Človeških trupel je okoli 200. Odposlane rešilne ekspedicije niso mogle opraviti ničesar, ker so se morale zaradi močnega viharja takoj vrniti.

Predsednik vlade odpotoval v Vrnjačko banjo

Beograd, 18. dec. M. Predsednik vlade Peter Živković je davi odpotoval v Vrnjačko banjo, kjer bo ostal nekaj dni na oddihu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2258.80 — 2265.64, Bruselj 782.76—785.12, Curih 1097.85 do 1101.16, London 189.76—197.26, New York 5607.18—5624.18, Pariz 221.10—221.76, Praga 166.65—167.16, Tret 283.41—289.41.

INOZEMSKA BORZE

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.1450, London 17.00, New York 512.50, Bruselj 71.90, Milan 26.05, Madrid 43.60, Amsterdam 205.75, Berlin 121.40, Sofija 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.50, Bukarešta 3.07.

Postani in ostani

član Vodnikove družbe!

Jutri senzacijo- nalna premiera!

**Trnjeva življenjska pot
lepe bavarske princese
od njene poroke s cesar-
jem Francem Jožefom I.
do njene smrti povodom
atentata Lucchenija v
Zenevi. Razmerje mate-
re do sina prestolona-
slednika Rudolfa. Ma-
yerling**

Dnevne vesti

— Pomočnik finančnega ministra upo-
kojen. Na predlog predsednika ministrs-
kega sveta in notranjega ministra je upo-
kojen pomočnik finančnega ministra g.
Dušan Letica.

— Promocija. Jutri ob 11. bosta v
zbirnični dvorani univerze kralja Ale-
ksandra I. promovirana gg. Murko Ivo
iz Gradca in Kopač Andrej iz Medna
pri št. Vidu za doktorja prava. Čestitamo!

— Imenovanje v orožniški službi. Oro-
žniški kapetan I. razr. Milan Kovinčič
je imenovan za poveljnika orožniške čete
dravškega orožniškega polka v Murski
Soboti. Major Mihailo Pavlovič pa za
poveljnika čete istega polka v Kranju.

— Izpremembe v naši mornarici. Adju-
tantskemu oddelku komande mornarice je
dodeljen kapetan korvete Mirko Bleiweis.
pomorski komandi poročnik bojnega broda
I. klase Oskar Jeglič. nadzorni gradbeni
komisiji v Kraljeviču pa ing. poročnik Mi-
lan Pulk.

— Nova zasebna trošarinska skladišča
za zganje. Z odlokom finančnega ministr-
stva je dovoljeno zasebno skladišče za
zganje Ivanu Mačku iz Ljubljane in »Ili-
rij«, industriji in trgovini z alkoholnimi
pijačami na Rakeku.

— Iz zdravniške službe. V imenik
zdravniške zbornice za dravsko banovino
je bil vpisan zdravnik v Ljubljani dr.
Janko Klepec.

— Prepoved zahajanja v krčme. Sre-
sko sodišče v Konjicah je prepovedalo po-
sestniku Antonu Kokolu iz Kota zahaja-
nje v krčme za dobo 6 mesecev, delavcu
Janezu Plavcu iz Loč pa za dobo enega
leta.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni
list. kr. banske uprave dravskih banovine«
št. 80 z dne 16. t. m. objavlja zakon o
poslovnem redu v Narodni skupščini, od-
redbo o volitvah senatorjev, volilni imenik
upravičencev za volitev senatorjev na
področju kraljevske banske uprave drav-
ske banovine v Ljubljani, sestavljen v smi-
slu § 12. zakona o volitvi senatorjev z dne
30. septembra 1931, III., št. 55/489, odlok
o pregledu 1000-dinarskih bankovcev, za-
kon o izpremembah in dopolnitvah v voja-
škem kazenskem zakoniku z dne 11. fe-
bruarja 1930, zakon o izpremembi § 29.
zakona o izpremembah in dopolnitvah v
zakonu o neposrednih davkih, uredbi o
draginskih dokladah državnega promet-
nega osobja, uredbi o razporedbi zvanic-
niških in služiteljskih zvanj, odredba za
šumarstvo v ministrstvu za šume in rud-
nike ter pravila o polaganju državnega
strokovnega izpita v resoru ministrstva
za trgovino in industrijo.

— Odprte in oskrbovane planinske ko-
če. Osrednji odbor SPD sporoča občin-
stvu, da so odprte in oskrbovane sledeče
koče in domovi: v Triglavskem pogorju:
stara Aljaževa koča (neoskrbovana); v
Karavankah: Valvazorjeva koča pod Sto-
lom (stalno odprta in oskrbovana); v Kam-
niških planinah: Dom v Kamniški Bistrici,
koča na Veliki Planini in Dom na Krvavcu.
Nadalje sporočamo, da sta odprti in oskr-
bovani vse leto: novozgrajena postojanka
na Sv. Gori in koča na Sv. Planini. V nji-
ju bližini se nahaja izborni smučki teren.

— Sejem za živino in drugo blago v
Karlovcu, določen na petek dne 25. t. m.
se preloži vsled božičnega praznika na če-
rtrek dne 24. t. m.

— Iz »Službenih Novin«. »Službene
Novine« št. 285 A. z dne 6. t. m. objavlja
zakon o konvenciji o antidiferenčnem
serumu, sklenjeni v Parizu 1. avgusta
1930, zakon o konvenciji za unifikacijo
gotovih pravil, nanašajočih se na trčenje
parkov, odnosno na pomorsko pomoč in
reševanje, zakon o konvenciji med kralje-
vino Jugoslavijo in Madžarsko o pravnem
postopku s podjetji za proizvodnjo ali s
transportnimi podjetji, zakon o konvenciji
o teritorialnem udruženju nemških bolni-
ških blagin za Stajersko in Koroško v
Gradcu, udruženju bolniških blagin za
Stajersko in Koroško v Gradcu ter bolni-
ških blagin Stajerske in Koroške, skle-
njenih 17. januarja 1925 na Dunaju med
kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstri-
jo, zakon o konvenciji o dunajski občn.
zavodu za zavarovanje in pokojninskih
blagin za nameščence trgovine in indus-
rije na Dunaju, sklenjeni 17. januarja 1925
na Dunaju med kraljevino Jugoslavijo in
republiko Avstrijo, zakon o konvenciji o
dopolnitvi določbah za zagotavljanje pokoj-
nih nameščencev, sklenjeni na Dunaju 17.
januarja 1925 med Jugoslavijo in Avstrijo,

zakon o izpremembi odredb zakona o za-
varovanju delavcev z dne 14. maja 1922
zakon o izpremembah in dopolnitvah za-
konov o lekarnah in nadzorstvo nad pro-
metom z leki z dne 7. aprila 1930, in za-
kon o lovu.

— Valilna jaja po znanih cenah. Kraljev-
ska banska uprava bo razdelila v mesecih
marec in april 1932 valilna jaja selekci-
onirane in standardizirane štajerske kokoši
po zelo znanih cenah. Zanimanci naj se čim-
prejše potom kmetijskih organizacij, kjer so
včlanjeni, prijavijo pri pristojnih sreskih
kmetijskih referentih.

— Kupujte Ciril Metodove razglednice
za božič in novo leto! 692/n

— Vreme. Vremenska napoved nam
obeta mrzlo, večinoma jasno vreme. Vče-
ra je bilo po večini krajev naše države
oblačno, v mnogih je snežilo. Najvišja
temperatura je znašala v Beogradu 4,3, v
Zagrebu 2, v Mariboru 1,2, v Ljubljani 0,6.
Davi je kazal barometer v Ljubljani 770,1.
temperatura je znašala —8,8.

— Senzacionalen umor. Ko je prispel
včeraj jutraj v Zaječar vlak je izstopila
dvora odvetnika Grujiča Mara. Za kolo
dvorom je pristopil k nji mlad moški in
odšel z njo v bližnjo ulico, kjer jo je za-
bodel. Morilec Milorad Krstić se je sam
javil policiji in povedal, da je imel z Gru-
jičevno ljubavno razmerje, ko je bil na od-
puščen iz službe kot strojniki ga je zapu-
stila. Videč, da ga ne mara več, jo je
umoril.

— Neprijetni okus in duh v ustih od-
strani takoj odlična, osvežujoča Chloro-
dant zobna pasta. Tuba Din 8.—

— Oblike in oblike kemično čisti
barva oblike in like tovarna JOS. REICH

Ljudi, ki so bojni na želodčnih, led-
vičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki
trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline
in napadih protina uravnava leno
delovanje črevesa z umerno naravne
»Franz Josefove« vode. Može zdravniške
prakse so se prepričali, da je »Franz
Josefova« grenčica skrajno skrajno
zanesljivo delujoča salinirana odvajalna
sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri
kileh, trebušnih netrvanji, danki in hiner-
trofiji prostate. »Franz Josefova« gren-
čica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah
in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Opazujemo na nocojšnji simfoni-
ni koncert Slovaške filharmonije iz Brati-
slave. Na sporedu so skladbe: Jan Belli:
»Uroda in ideal«; simfonična pesnitev za
veliki orkester, Maršik: »Scherzo capri-
cioso«; Smetana: »Vltava«; simfonična
pesnitev; Dvorak: »Iz novega sveta«; sim-
fonična za veliki orkester. Simfonični kon-
certi, žal, niso pogosti v našem mestu, za-
to pomeni vsak simfonični koncert za
Ljubljano poseben dogodek. Bratislava
slovaška filharmonija je v Českoslovaški
na najboljšem glasu in je reprezentativni
orkester slovaškega dela republike. Kon-
certni spored izvajajo 65 članov orkestra
pod vodstvom kapelnika Zdenka Folprech-
ta. V Ljubljano pride danes popoldne ob
pol 6. uri z dunajskim brzovlakom. Vstop-
nice so v predprodaji v Matični knjižnici
zvečer od pol 8. ure dalje pa pred Unio-
nsko dvorano. Cene običajne koncertne.

— Prihod odličnega gosta v Ljubljano.
V četrtek 31. t. m. prispe v Ljubljano g.
Jozef Scherer, novinar in bančni uradnik
iz Los Angelesa, ki potuje že tri leta po
svetu in prireja skoptična predavanja. V
Ljubljani priredi predavanje v okviru SPD.
Predaval bo o Arizoni, zemlji Indijancev,
velikem Kanjonu itd. v nemščini. Pozneje
bo predaval tudi v radiu in pa najbrž v
esperantskem klubu.

— Leon Štukelj povabljen v Nemčijo.
Znani naš olimpijski prvak g. Leon Štu-
kelj je prejel te dni od telovadnega dru-
štva Geggingen v Augsburgu povabilo, naj
se 7. maja 1. 1932 udeleži njihove telovad-
ne prireditve v lepotni in umetniški telo-
vadni, ki se bo vršila v zaprtem prostoru
za 5000 oseb Štukelj se je povabilu rad
odzval, česar se za Švico žal ni mogel.
Telovadno društvo Geggingen ima naj-
boljšo telovadno vrsto tekmovalcev v
Nemčiji, njen član je tudi znameniti telo-
vadelec Böglar, ki se kot eden najboljših
nemških gimnastov udeležil olimpijade
v Los Angelesu prihodnje leto Laskavo po-
vabilo je visoko priznanje našemu sokol-
stvu in vrhim našim telovadcem.

— Esperantisti! Udeležite se današ-
njega rednega sestanka ob 20. v Narodni
kavarni!

— Posebni vlak v Planico zasiguran.
Davi smo prejeli obvestilo, da je posebni
vlak za smučarje v Planico zasiguran.
Odhod vlaka iz Ljubljane bo v nedeljo ob
6.35, prihod v Planico ob 9.40. Povratek je
zvečer z odhodom iz Planice ob 19.29 in
prihodom v Ljubljano ob 22.10. Točni voz-
ni red za vmesne postaje bo objavljen že
jutri. Vožnja od Ljubljane do Planice je
polovična (približno 31 Din). od vmesne
postaje od št. Vida do incl. Podnarta. bo-
do dobili potniki posebne vozne listke po
znižani ceni, od Podnarta naprej pa ni po-
lovične vožnje. Potniki morajo kupiti na
odhodnih postajah cel vozni listek za tja
in nazaj z vlažnim žigom. Prijave se spre-
jemajo še danes in jutri v kavarni »Evro-
pa« ter pri trvdki Gorec na Dunajski cesti.

— Promenadni koncert smo imeli več-
vraj popoldne med 13. in 16. v Zvezdi.
Igrala je godba dravske divizije pod diri-
gentom g. dr. Čerinom. Letošnja jesen ni
bilo promenadnih koncertov vojaške god-
be, ki so jih ljubljanci precej pogrešali.
kar se je pokazalo včeraj, ko so se kljub
občutnemu mrazu zbrali od vseh strani v
Zvezdo in čeprav koncert ni bil niti na-
povedan. Zlasti je prišel koncert prav za-
pečjakom, ki so se dolgočasili ves dan v
mestu. Čeprav je bilo vreme za izlete zelo
ugodno. Trgovine so bile zaprte, delali so
pa v tovarnah in tudi sejem na Kongres-
nem trgu ni počival.

— Klanje doma prepovedano. Mestno
načelstvo opozarja, da je vsako klanje go-
ved, telet, prašičev in drobnice tudi za
lastno porabo glasom § 1 Pravilnika za
mestno klavnico v območju mesta Ljublja-
ne doma prepovedano. Kolje se edino le v
mestni klavnici.

Do srede popoldne

oddane obleke v kemično čišče-
nje, barvanje, plisiranje, pranje in
svetlokanje perila izgotovi zanes-
ljivo do »Božiča« tovarna
JOS. REICH

— Strokovni sestanek. Strokovna ko-
misija za Slovenijo je sklicala v nedeljo
20. t. m. ob 9. uri zjutraj v Delavski zbor-
nici velik strokovni sestanek vsega delav-
stva. Govoril bo g. Čobal, predsednik Del-
avske zbornice. Delavstva je zadnje dni
tisoče in tisoče na cesti. Kranjska in-
dustrijska družba, steklarna v Hrastniku, »
v Rogaske, Slatini, Železarna Store, We-
sten Celje itd. so že napovedale ustavitve
obratov. Ta akcija gre na celi črti za ni-
žanje itak mizernih mezd delavstva. In
proti temu hoče ljubljansko delavstvo v
nedeljo povedati svoje besede. Stanovanja
se predraga. Ljubljansko delavstvo soli-
darno z delavstvom vse Jugoslavije hoče
v nedeljo javno zahtevati znižanje na-
temin.

— Danes ob pol 15. druga serija Ufinih
kulturnih zvočnih filmov. ZKD predvaja
danes v Biltnem kinu Matiči drugo serijo
pravkar iz Berlina dobljenih Ufinih kul-
turnih zvočnih filmov: »Jeklo«, »Skritvo-
sti življenja bilke«, »Na morskem dn«,
»Tajnosti iz jake lupine« in »Pri trgov-
cu z raritetami«. Izredno poučni filmi,
krasno izdelani, bodo vsakomur ugajali.
Predstava ob pol 15. ob znižanih cenah.

— Vagon drv za siromake. Trvdka I.
Pogačnik, trgovina s kurivom, Boho-
ričeva ulica št. 5, je na okrožnico »Pomož-
ne akcije« darovala mestnemu magistratu
1 vagon bukovih drv kot prispevek
k akciji za pomoč stradalnim v Ljubljani
z željo, da bi se s tem pomagalo v prvi
vrsti ubogim vdovam z nedoraslimi otroci
in takim družinskim očetom ki so brez
lastne krivde ali radi bolezni brez vsakih
dohodkov. Ta drva se bodo upoštevanim
strankam tudi brezplačno razlagala.

— Božičnico priredi mestna občina
tudi letos v veliki uniojski dvorani v ne-
deljo 20. t. m. ob 15. Odarovanj bo nad
500 revnih otrok z obleko, perilom, obu-
vijo, jabolki, štruklji, piškoti itd. Pred ob-
daritvijo bo igrala delavska godba Zaria
pod osebnim vodstvom kapelnika g. Doli-
narja, srčkani otroci pa bodo priredili
krasno božično igrico s petjem itd. pod
vodstvom gđ. Vencajzove. Občinstvu je
brezplačno vstop dovoljen na balkon in
galerijo.

— Uprava Sentjakobskega gledališ-
ke odra sporoča cenjenim obiskovalcem,
da je primorana radi nenadne težke obole-
losti članice gđ. Pirčeve opovedati za
soboto in nedeljo napovedani predstavi
veseligre »Svetnik«.

— Ciril Metodova družba prosi svoje
podružnice, da odpošljejo nabrano člana-
rino in darove po položnici. 691/n

— Drevi »Rumba-tečaj« s perlekcijo
vseh plesov v Jenkovi šoli — Kazina, No-
vinci točno ob 20 uri. 690/n

— Čajanka diplomiranih tehnikov bo
mesto redne plesne vaje v petek dne 18.
t. m. ob 20. uri v Trgovskem domu. Vljud-
no vabljeni! 694/n

— Plesna vaja maturantov TSS bo jutri
ob 16.30 v dvorani Tehn. sred. šole. G. Jenko
nadavljuje s rumbom. 698-n

— Boštanjka jabolka se oddajajo dan-
es popoldne in jutri popoldne pri Ran-
zingerju. Cena po kakovosti od 2—3 Din.

Slaba cigara.

— Kako vam diši ta cigara? Gotovo
je izborna, saj je importirana narav-
nost iz Havane.

— Menda hočete reči deportirana.
Nesporazum med zakoncem.

— Možiček, spregovoriti moram s
teboj o obleki.

— Dobro, samo kratko opravi.

— Kaj ti pride na misel? Kratke
obleke že zdavnaj niso več moderne.
jaz potrebujem najmanj 8 metrov bla-
ga.

Krokodil je nas obiskal

Prispel je iz Celja in nastanil se je pri naši slavni »Šestici«

Ljubljana, 18. decembra.
V Ljubljani je dolčas, pravijo okoličani,
naš dolčas je namreč prišel že v pregovor.
Seveda delajo okoličani Ljubljani grdo kr-
vico. Ze zaradi tega, ker se pri nas vrste
senzacije kot v filmu, še hitreje, saj jim ne
morejo slediti niti novinarji — ki še dešče
prekose filmsko kamero — menda jim pa
tudi ne smejo. Lahko pa rečemo, da v Ljub-
ljani preganjajo dolčas dan za dnem senza-
cije in atrakcije, afere in sejmi, nebotičniki
in bifeji, sneg in karamboli, smrtni vozači
in te dni pravi, živi krokodil. Seveda ne
promenadni, krokodili se namreč dele pri
nas po kategorijah.

Ko smo torej včeraj zvedeli za tega ne-
navadnega krokodila, se pravi, za pravega,
si nismo mogli kaj, da bi si ga ne ogledali.
Saj smo presodili s skromno pametjo, da ta
senzacija ne bo vplivala demoralizirajoče na
ljudi, da ne bo razburila niti krokodilov in
ne bo nikomur pokvarila želodcev.

Senzacija je priromala v Ljubljano iz
Celja. Celjani imajo prednost, se moramo
pač sprijazniti s tem, no, sicer pa zaradi te-
ga ni senzacija nič manjša. Krokodil se ni
nastanil v hotelu, nego pri »Šestici«. S tem
pa seveda ni rečeno, da imajo te dni tam
krokodilji golaž, renome »Šestice« zaradi
senzacije ne more trpeti, nego nasprotno.

Na cesti pred vhodom vabijo lepaki.
»Senzacija za Ljubljano!«

Vivarium — je nabrskeno z debelimi
črkami kot včasih v časopisih največja raca.
Živi nilski krokodil in ogromna živa kralji-
ca kač, čitamo dalje. Kdo bi potem ne vsto-
pil?

V salonu nas prijazno sprejmejo. Mlad
uslužbenec pove uslužno, kako dolg je kro-
kodil, koliko je star in koliko tehtal. Gospa,
ki je član uprave vivarija, pestuje v enem
kotu salona otroka, sredi salona je na pod-
stavku okrog 1,80 m dolg bazen, oglat za-
boj, prepleten znotraj s pločevino in pokrit
z mrežo. V njem leti gošpod krokodil, v to-
pli vodi, ki mu ne sega mnogo višje od tre-
buhu. Uslužbenec pravi, da mora izmenjati
vodo vsakih 20 minut. Salon je dobro kur-
jen, vendar je krokodil vaje tropične vro-
čine. Pozna se mu, da je v Ljubljani, zaspan
je, da podvomiti, če je sploh živ. Gleda ta-
ko krmežljivo, mrtvo kot lipov svetnik, niti
okati se mu ne ljubi.

Sicer je pa ta junak dneva tudi pravi
očak, saj trde, da je 180 let star.

Uslužbenec izmenjava vodo. Po barvi je
takšna kot lipov čaj, diši pa po kamilicah in

tavzentrozah. Baje morajo vodo dodajati ne-
ke primesi, da se zverina dobro počuti.

— Kaj pa je?

— Na dan enkrat 3—4 kg govejega me-
sa.

Rep ima zaviti, ker je bazen nekoliko
prekratek. Zver je dolga 2,43 m.

Gledalci strme v zaboj kot v čudež. Eden
je tako pogumen, da suva s prstom v mre-
žo, vendar pa vedno potegne roko hitro na-
zaj, kakor da se je opekel. Drugi je podjet-
nejši. Vzame ponev, s katero vlija uslužbe-
nec vodo v bazen ter sune nekajkrat kroko-
dila pošteno z locnjem v hrbet.

— To pa ne, gospod! Kaj pa mislite! Vam
je lahko, ker odidete, ko razdražite zverino,
mi jo pa moramo krotiti! — se oglasi go-
spa.

Fantu je aerodno, misli, da je poseb-
na zasluga, če dregne grdobno.

— Ali se razdraži?

— Saj bi se vi tudi, če bi vas kdo suval
pod rebra.

Ko uslužbenec nalije jetniku tople vode,
se začne rahlo premikati, končno se pa celo
obrne za 180 stopinj.

Uslužbenec pravi, da je zverino težko
ukrotiti, ko se razkači. Zvečer jo spravijo v
drug zaboj, popolnoma zaprt, in ker je tež-
ka 80 kg, jo še posebno težko dvignejo iz
bazena in polože v zaboj, če je nemirna. Da
krokodilu ni prehladno v zaboji, ga oblože
s termos steklenicami. Kot vidimo je v res-
nici velik gošpod, vendar pa tudi velik re-
vež, ker je moral žrtvovati v blagor člove-
štva zlato svobodo in afriško sonce.

Drugi objekt senzacije je boja konstruk-
tor, 4 m dolga, 110 let stara in 40 kg težka,
siva, z rumenimi lisami. Počiva v velikem
zaboji, ki ima steklen pokrov, zvita v zaple-
ten klobčič. Zdej je že 2 meseca skoraj ne-
gibna zaradi mraza. Vendar jo pa nekateri
gledalci motijo v zimskem spanju. Stresajo
zaboj tako, da bi zbudili tudi mrtulca.

Kača baje ni strupena, lahko je pa ne-
varna človeku, ki ga ovije ter stisne. Levi
se vsak mesec. V salonu je obesena tudi nje-
na koža. Jé tudi normalno enkrat na mesec,
hrani se pa samo z živimi živalmi. Dajejo
ji navadno golobe ali zajce. Ko se najé, je
znatno debelejša, zdej je v premeru okrog
10—15 cm na sredi, pri glavi je pa precej
tanjša.

Pritoževati se torej ne smemo zaradi sen-
zacij. Sicer so Ljubljanci v tem pogledu
še precej skromni, videti in vedeti pa mo-
rajo vse.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite
oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke,
perilo t. dr.

A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 18. decembra: Zaprt.

Sobota, 19. decembra: Arsene Lupin, pre-
mijera. Red E.

Nedelja, 20. decembra: Ob 20. Arsene Lu-
pin, repriza. Izven.

»Arsene Lupin«, detektivska igra v
štirih dejanjih. Prvic se je uprizorilo to
francosko delo 1910 na slovenskem odru.
Takrat je režiral in igral glavno vlogo go-
spod Nučič, poleg njega so sodelovali:
gđica Štrilova, Vintrova, Bukškova, gg.
Bohuslav, Verovšek, Danilo in drugi. Že
takrat je zelo uspelo in kritika je rekla,
da je »Arsene Lupin« prvovrstni reper-
toarni komad. Vsebinska je izredno napeta
od začetka do konca dejanja. Letos je de-
lo popolnoma na novo nastudirano na pod-
lagi novega Skrbniškega prevoda. V
glavnih vlogah nastopajo: gg. Levar, Da-
neš, Skrbineš, Gregorin ter ga. Mira Da-
nilova, Gabrijeličeva, Slavčeva. V ostalih
vlogah pa skoro ves naš dramski ansam-
bel. Predstava se vrši za red E.

Prva repriza detektivske igre »Ar-
sene Lupin« bo v nedeljo 20. t. m. v Ljub-
ljanskem drami ob 20. uri zvečer.

Teaterska komorna družina. Obraz-
nikov nastopi v ponedeljek 21. t. m. zve-
čer ob 20. uri v opernem gledališču. Upri-
zori v inscenaciji g. Bojana Štupice fran-
cosko dramo »Vojna in mir«. V posamez-
nih vlogah nastopijo gđica Severjeva, g.
Milan Skrbineš in Bojan Štupica. Pred-
stava je izven, veljajo dramske cene.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 18. decembra: Zaprt.

Sobota, 19. decembra: Dežela smehljaja.
Red D.

Nedelja, 20. decembra: Ob 15. Mascotta.
Znižane cene. Izven. — Ob 20. Carmen,
nova uprizoritev. Izven.

Ponedeljek, 21. decembra: Vojna in mir.
Uprizori teaterska komorna družina
Obraznikov. Izven. Dramske cene.

Repriza prav dobre in lepe Leharje-
ve opere »Dežela smehljaja« bo v naši
operi v soboto 19. t. m. za red D. Zased-
ba običajna.

»Carmen«. Nova izvedba v ljubljans-
ki operi. V nedeljo 20. t. m. zvečer se po-
je v naši operi Bizetova opera »Carmen«
v popolnoma novi, moderni uprizoritvi.
Nekako je že prišlo v navado, da se v po-
slednjih sezonah starejše opere, bodisi
predelavajo ali pa postavljajo na oder v

popolnoma novi, sodobni režiji. Na ta na-
čin se je izvajala lani v Darmstadtu opera
»Carmen«, v kateri je imela znana naša
rojakinja ga. Mitrovičeva izreden uspeh.
Za Ljubljano bo letošnja uprizoritev ope-
re »Carmen« nekaj povsem novega. Vsi
sodelujoči nastopajo v današnjih kostu-
mah, tradicionalni španski so popolnoma
izginili. Življenje na odru je po sedanjih re-
žiji še mnogo bolj pestro, kakor pa prej.
Glavne vloge pojo: ga. Thierryjeva, ga.
Rubičeva ter gg. Ivčič in Primožič. V osta-
lih vlogah nastopajo: gg. Golobova, Ram-
šakova, gg. Zupan, Ivel

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roma

Kar je nepremično obstal. S stopnic se je začel nervozno smeh vrata njegovega ateljeja so se v naslednjem hipu odprla na stečaj in v atelje je prišla celotna izložba svile, žameta in čipk.

Presenečen slikar je spoznal Rozo - Zoro de Chantemille za mlado mladeža Gastona, ki mu je zaklical že na dragu.

— Midva sva! Iz mesa in kosti... To stimate a? ... Saj naš gotovo niste pričakovali.

— Priznam da ne.

— To je natančno presenečenje.

O, ta dobričina. Davi vam pride v mojo spalnico in pravi: Včeraj sem ukrenil vse potrebno da izpustite to, ki jo obožavate. Pojdite torej po njo. To je lepo, a? Požurite se in zdaj sva tu, da proslavimo Rozino osvoboditev. Prihajava po vas, da gremo skupaj obedovat.

— Hvala za povabilo, ki se mu pa žal ne morem odzvati, ker sem zaposlen.

Mladi Gaston je malo pomislil, potem se je pa udaril po čelu, rekoč:

— Nočete z nama na obed? Dobro! Torej pride obed k vam... Ah, to je imenitna ideja... Takoj grem naročiti kaj dobrega.

In planil je iz ateljeja. Andre je skočil za njim, da bi ga poklical nazaj, toda zaman. Vrnil se je jezen.

Rozo je takoj opazila njegovo jezo.

— Pustite ga, vrtoglavca, — je dejala. — tak je pač njegov značaj. Nikjer nima obstanke. Pri tem si pa domišljuje kdove kaj. Moje ime Roza ga je praskalo v ustih, kliče me Zora, kakor kakšnega psa. Toda jaz sem vsega tega že sita. Denarja ima mnogo, to je res, toda kaj imam od tega! Moj Paul ni imel niti beliča, pa sem ga vendar rada imela. Bože moj!... kako sva se včasih nasmejala!... Bili so dnevi, ko nisva imela kaj jesti, pa sva bila vendar srečna... o, to so bili srečni časi!

— Zakaj ste pa zapustili tega ubogega Paula?

— Hotela sem vedeti, kakšni občutki obhajajo človeka, če ima na ramah pristen indijski šal. In nekega plega dne sem izginila. Sicer pa, kdo ve, Paul bi me bil morda sam zapustil. Nekomu je bilo mnogo lažje na tem, da naju razdvoji. To je bil sosed v našem hotelu »Pri Peruani« na rue de la Huchette, starček po imenu Tantaine, upokojeni sodni eksekutor.

Pri tem imenu se je Andre zdrnil. Tantaine... starček... sodni eksekutor...

Bil je sicer zelo presenečen, vendar se je pa premagal in ostal na zunanji brezbrizni.

— E! — je dejal, — kakšen interes bi pa mogel imeti ta človek, da bi vaju razdvojil?

— Ne vem, — je odgovorila Roza, — prebrščana sem pa, da ga je imel. Saj ne dajemo ljudem bankovcev kar tako za prazen nič, jaz sem pa videla, kako je dal Paul bankovec za petsto frankov. Poleg tega mu je obljubil da mu preskrbi s pomočjo svojega prijatelja Mascarota zelo dober zaslužek.

To pot Andre ni bil več presenečen, ker je pričakoval to ime.

Paula je podprala tajna organizacija, kar je pričalo, da ji je bil potreben, da ji je služil. Roza so preganiali, kar je pričalo, da je bila organizaciji trn v peti.

To si je mislil Andre, in na ime časa razmišljati o svojih domovih. Kajti znan je je začel pri 35. letu, da mu je Gaston, ki se je kmalu poročil na prazni in zaklica navdušenost.

— Slavnost se pričenja!

Sledila sta mu dva natakaria iz restavracije, ki sta mu bogato zalogo jedi in v drugačnih razmerah bi bil Andre vzročil pri misli na poročilo. In bi pratala naumani dve uri, toda ta hip je bil v duhu hvaležen Gastonovi ideji in v največjem veseljem je pomagal Zoro poriniti mizo.

Gaston je pa samo neprestano govoril.

— Ah, draga moja, važno sovico vama moram povedati. Pomislita markiz de Croisenois, moj dober prijatelj, ustanavlja industrijsko družbo.

Andre je kar zazijal od presenečenja in malo je manikalo, da ni izpustil iz rok steklenice za vodo.

— Kdo je vam to povedal?

— Kdo neki, če ne velik plakat, ki biva v oči vsem mimoidočim. Rudek v Tifli, komandirna družba. Ne, človeku se kar v glavi zvrtil. Kapital: štiri milijone. Ta markiz ga pa pihne, a?

Natakaria sta bila ta čas odšla in Gaston je zaklical na ves glas:

— K obedu!

Toda ta obed, ki se je tako veselo začel, je čakal žalosten konec.

Gaston je mnogo pil in ko so se vinski duhovi v njegovih možganih kmalu zmešali s dimom njegove banavosti, je izginilo še ono malo zadržave pameti, kar mu je bilo ostalo. Začel je bombardirati Zoro s težkimi očitki, češ, da mu ne gre v glavo, kako se more tako odlični fant s tako sijajno bodočnostjo spozabiti in zatelebiti v tako brezpomembno deklino, kakor je ona.

Rozo mu ni ostala dolžna in brani se je tako temeljito, da se Gaston končno pograbil klobuk in odšel, češ, dokler bom živ, nočem več videti Zore, ki da ji od srca rad prepušča vse, kar ima od njega, ker je presrečen, da se je more tako poceni za vedno odkrižati.

Gastonov odhod je bil Andreu dobrodošel, kajti mladi slikar je mislil, da bo zvedel od dekleta kaj zanimivega o Paulu, ko ostaneta sama; a to ga je zelo zanimalo, kajti Paula je prištevval zdaj med svoje nasprotnike.

Toda njegovo upanje je bilo zaman. Tudi Roza je bila razjarena in tako ni mogel ničesar spraviti iz nje.

Ognjala je plašč in odšla kmalu; za Gastonom.

Moda rešila noje iztrebljenja

Noj udari s krakom kakor konj s kopitom — Noji žive 60—80 let — Peresa jim režejo dvakrat v treh letih

Če bi hoteli ugotoviti, kdaj je postalo nojevo pero okrasek odnosno kdaj se je pojavilo v modi, bi morali seči vsaj 4000 let nazaj. Najkonkretniji dokaz trditve da se moda neprestano ponavlja odnosno vrača, je baš nojevo pero. Nojeva peresa vidimo že na staroegiptskih reliefih, kjer viharajo na glavah bojevnikov in v konjskih grivah. Tudi velike pahljace, ki so z njimi sužnji ali sužnje hladile faraonom glave, so bile narejene iz nojevih peres. Šele v 16. stoletju vidimo, da rabijo ta okrasek tudi dvorne dame na klobukih.

Nojevo pero je pa veljalo za okrasek tudi pozneje. Leta 1590 je zaklical Henrik IV. v bitki pri Ivry svojim vojakom: »Zberite se okrog mojega beglega čopa!«. Ta čop je bil krasen šop nojevih peres. V času Ludvika XIII., ko je vladala moda velikih klobučev-nastih klobukov, so nosili tudi velika nojeva peresa. V tem času je pa nojevo pero že začelo obvladovati damsko modo. Dame so krasile z nojevimi peresi celo svoje postelje. Za časa Ludvika XVI. je vse nosilo nojeva peresa. Takratna frizura à la Minerva je zahtevala vsaj 10 velikih nojevih peres, ki so morala biti okrašena še s pavjimi »očesi«. Med sprejemnimi dnevi na dvoru so bile dvorane preplavljene z nojevimi peresi. Zanimanje za nje je bilo tako veliko, da so plačevali posebno lepa in dolga po 1000 frankov.

Francoska revolucija je napravila konec temu okrasku, in šele restavracija je zopet obudila slavo nojevih peres. Od takrat niso prišla nojeva peresa več iz mode, umakniti so se morala od časa do časa le za nekaj let ali desetletij, pa so se zopet vrnila. Tako se je zgodilo tudi letos.

Od kod so bila ali so nojeva peresa, ki jih zopet nosijo dame na klobukih kot veliko modo? Pred podjarmljenjem Alžira po Francozih so živeli noji v velikih jatah v južnih delih te dežele in Arabci so zbirali njihova peresa samo v času musanja. Francozi jih pa niso posnemali, temveč so začeli noje navdušeno loviti, čim so se polastili Alžira. Tako se je zgodilo, da so jih v nekaj letih skoraj iztrebili in šele potem so začeli misliti, kako bi jih ohranili. Enako so ravnali v svojih kolonijah tudi Angleži, ki so iztrebili na tisoče nojev.

Do leta 1860 so izvirala vsa v Evropo uvožena nojeva peresa od slobodno živčih in ubitih nojev. Šele ko je postal noj v Afriki zelo redek, so začeli razmišljati, kako bi prišli do nojevih peres, ne da bi noje pobijali. Sprožena je bila misel loviti mladice in udomačiti jih. V začetku je pa na-

letelo to na velike težave. Noj je zelo plaht in v ujetništvu se dolgo ne pomiri. Večkrat so opazovali, kako se je splašena jata nojev v divjem begu zakadila s tako silo v zapreke, da so se mnogi noji ubili ali ranili. V takih primerih so noji zelo nevarni človeku, ker mu lahko polomijo roke in noge. Udarci z nojevim krakom je tako močan kakor udarec s konjskim kopitom. Zato se pazniki na farmah v času valenja ne upajo približati nojem brez dolgih vilic, ki z njimi drže noja za vrat, dokler se ne pomiri. Drugače na love noje vedno z lasom.

Reja nojev se je na farmah zelo razširila posebno v Južni Afriki in na otoku Madagaskar. Leta 1910 so redili na farmah 500.000 nojev, ki so donosili 500 do 600 milijonov čistega dobička letno. Toda pri nojih se je treba odločiti za selekcijo, kajti nekatere pasme so posebno dobre za rejo. Zato so rejo racionalizirali in zdaj vodijo rodovnike nojev prav tako, kakor pri psih.

Kadar se moda spomni nojevih peres, postanejo noji pravi zaklad. Velika prednost je v dolgem življenju nojev, ki žive 60 do 80 let, korist pa prinašajo že po prvem letu. Samci so pokriti s puhastrim črnim perjem, velika peresa v repu in krilih so pa bela. Samice so enakomerno sivkastorjave. Jajce tehtaja poldrugi kilogram in samica jih znese do 15. Peresa odrežejo nojem dvakrat v treh letih. V nasprotju z drugimi živalmi, ki se jih je polastila moda in ki so bile iztrebljene, je noj častna izjema. Samo modi se moramo zahvaliti, da noj še ni iztrebljen.

Bat'a običal v Palermu

Poročali smo, da je organiziral znani češki veleindustriec Tomaž Bat'a letalsko ekspedicijo v Indijo, ki je krenila v četrtek 10. t. m. iz Zlina in priletela točno po programu do Rima. Iz Rima je odletela naprej, toda v petek jo je zadržalo nad Južno Italijo in Sicilijo silno neurje. Močno letalo tipa Fokker s tremi motorji je moralo pristati v najjužnejšem delu Italije Nicaterri, namesto v Sirakuzah na Siciliji; naprej ni moglo leteti, ker je pihal premočan nasprotni veter s hitrostjo 70 km na uro.

Ker so tudi druga radioporočila z one strani Sredozemskega morja in obale severne Afrike naznanjala viharje, so odpotovali člani ekspedicije v Palermu, da se odpeljejo z ladjo zopet v Tunis. Toda zaradi silnega viharja tudi parniki niso mogli voziti in tako je običala ekspedicija v Palermu. Če bi se vreme kmalu zboljšalo,

bi odletela ekspedicija v Tunis. Sicer je pa Bat'a sklenil odpeljati se v Tunis z ladjo in porabiti kratko bivanje na obali severne Afrike za organizacijo nakupa sirovin in prodajo svojih izdelkov.

General Kutjepov zopet straši

Senzacija, ki jo je pa treba presojati z največjo rezervno, začena zopet oživljati. Se vedno je zagotovo vraščanje, kaj se je zgodilo z ruskim generalom Kutjepovim, ki je brez sledu izginil iz Pariza. Francoski tisk je te dni zopet pogledal to fantastično zadevo. O aferi generala Kutjepova je baje naučen neki Andre Collin, ki sedi v Parizu v preiskovalnem zaporu. Po njegovem pripovedovanju je postal general Kutjepov žrtev nekega Müllerja in njegove ljubice ruske plesalke Sonje Kuzovne. Povabila sta ga v hotel in ko je prišel, sta mu dala v podpis listino neznane vsebine. General listine ni hotel podpisati in zato sta ga baje ubila, truplo pa odpeljala v Fontainebleau, kjer sta imela najeto vilo. Tam sta umorjenega generala zakopala v kleti.

Policija je uvedla preiskavo tudi v tej smeri in ugotovila, da je bil Kutjepov res znan z Müllerjem, ki se je z njim večkrat sestajal in posvetoval. Toda v Fontainebleau so njegovo truplo zaman iskali. V novi verziji o zagotetni usodi generala Kutjepova je najbolj čudno ime Müller. Znano je namreč, da je bil general Müller oficijelni Kutjepov namestnik, ki je po šefovi smrti prevzel njegove funkcije. Najbrž gre za nekoga z istim priimkom.

Harakiri zamorca v Milanu

Sredi drevedora v milanskem predmestju za Porta Venezia je poseben zamorski paviljon. V noči od petka na soboto se je začelo iz paviljona klicanje na pomoč. Prestrašeni zamorci so prihiteli in zagledali v mlaki krvi vojeja 29 letnega šefa Gaudu, ki ga je bil neki drugi zamorec razžalil. Razžaljeni poglavar si je izprosil od ene svojih žen oster nož, odšel je v kot, pokleknil in si razparal trebuh.

Harakiri so gledale vse zamorčeve žene in nobena se ni zganila, da bi moza odvrnila od strašnega samomora. Lastnik paviljona Francoz Barty je dal poklicati stražo. Na policiji so ugotovili, da je Gaudu napravil harakiri, ker je to zahtevala njegova čast. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa kmalu umrl.

V šol.

Učitelj: Konkretno je to, kar vidimo in kar lahko otipljemo, n. pr. pred šolo na cesti lahko vidite baš delavce pri kopanju kanala. No, Janezek, zdaj mi pa povej, kaj je abstraktno! Janezek: Gospod učitelj, abstraktno je pa, če nihče ne koplje na cesti.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v sminkah. Za odgovor sminko! Na vprašanja brez sminke se odgovarjamo. Najmanjši oglas 50 par.

DVE NATAKARICI

mladi in čedni, plačilno s kavljjo, gostilniško kuharico in fanta za točilnico sprejemem z novim letom. Osebnost se je predstavi na naslov: Mihelin, Zagreb, Savska cesta. 3487

TELEFUNKEN RADIO

štiricevni, najboljša znamka, komplet z vsem priborom, odlično, samo radi denarne zadrege za 1900 Din prodaja V. J. Cegelske, Tržič. 3496

MED

cvetlični in jelkov, domači pridelki, prodajam na drobno. Pišite dopisnico, prinesem vzorec. Gašperin (pri Doliniku), Illova 5, Ljubljana. 3453

L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15. Priporočam svojo založbo in solnčnikov, er sprehajalnih palic, opravila se izvršujejo točno in solidno.

OPREMLJENO SOBO

oddam. Ponudbe pod št. 6c na upravo »Slov. Nar.«. 3506

GOSTILNA TOMSIO

Sentjakobski trg — toči za praznike po znižani ceni prvovrsten cviček, dobavljen ravno kar iz dolenskih vinogradov ter različna slovenska vina. Cviček liter Din 12.— 3507

BOLJŠA KUCHARICA

samosvojna in dobra gospodinja, Slovenka, ki govori tudi nemško, želi stalno službo v mestu ali na deželi, najraje v celjskem ali mariborskem okraju. Nastopi takoj ali s 1. januarjem. Ponudbe na naslov: Gospa Eliza Muc, Zagreb, Paromlinska cesta št. 9. 3498

BRONČNA DRVA

TRBOVELJSKI PREMOGI pri št. »KURIVO« Ljubljana, Dunajska cesta št. 33. 108 Balkanu. Telefon 34 34

Velika božična prodaja raznih ostankov volne, baržuna, barhenta, spile i.t.d. po znatno znižanih cenah!

A. & E. Skaberne

V nedeljo 20. t. m. bo trgovina odprta!

Za naš

naj se kupujejo naši domači proizvodi:

prašek za pecivo, vanilin - sladkor, rumenilo in puding praški znamke »ADRIA«

Večja množina

makulaturenega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

NAROČAJTE SLOVENSKEGA NARODA Mesečna NAROČNINA DIN 12.-

Božična darila

priprosta in najfinejša v veliki izbiri in nizkih cenah pri staroznani trgovki

F. M. SCHMITT

LJUBLJANA

PRED SKOPLJO 2

LINGERJEVA 4

Lovske puške, floberte, brovning pištole, lovske in ribiške potrebščine

F. K. KAISER, puškar LJUBLJANA, Kongresni trg 9